

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDĂ

ABONAMENTUL

Pe un an 200 Lei
Pe 6 luni 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Studenții noștri

Studenții uniți din centrele universitare București, Cluj, Oradea și Timișoara, prin muncă și zovăiri de ani, au reușit să se închiege în asociația religioasă „Astru”, încopciată, la rândul ei, în marele front al Agrului nostru general. Privim cu mândrie și cu multe nădejdi la noua „stea” de pe cerul bisericii noastre. Din strălucirea ei căutăm să citim tainele viitorului. Li urmărăm deci cu explicabil interes străduințele și realizările.

Am privit cu mult drag elanul întâilor ani și strădanile de constituire. Astăzi însă ni-se pare că întreaga mișcare s'a oprit, stă pe loc. Să fie numai părere? Ar fi bine. Era fatal, de sigur, ca valul de marasm general ce acopere viața publică să se resimtă și în „Astru”. Și e sigur iarăși, că așteptările noastre inspirate din nerăbdătoarea dorință a biruinții sunt exagerate. Totuși, fapt e, că până astăzi „Astru” nu a putut aduna sub steagul său nici o treime din studențimea unită și, de altă parte, activitatea grupurilor constituite este destul de anemică și redusă.

O constatare nu prea îmbucurătoare, de sigur. Fiindcă studențimea noastră are neapărată nevoie de „Astru”. De un „Astru” viu, activ, roditor. Cunosc, din proaspătă experiență, vâltorile vieții de student. Primejdii mari se deschid la tot pasul în fața conștiinței lui sbuciumate. Mediul vicios, catedra cu atâtea teorii și doctrine zăpăcitoare, strada cu atracțiile răscolitoare de patimi, presa cu neobservata ei putere distructivă. Ce mirare, între atari împrejurări, dacă mizeria sufletească a tineretului universitar o întrece pe cea materială. — De aici însă și datorită sporită de a-i veni în ajutor grabnic și eficace, dându-i din plin hrana idealului religios, de care nu se poate lipsi, și de a da nou avânt „Astru”-lui, care s'a arătat atât de făgăduitor.

De sigur, înalta conducere a bisericii noastre știe mai bine decât mine ce trebuie și ce se poate face în această privință. Eu mi-aș permite doar o smerită rugare: să dea, dacă se poate, și mai multă atenție și mai multă grijă problemei studențești decât în trecut. Aceasta se poate cu atât mai ușor, cu cât cele patru centre universitare, unde se găsesc tinerii noștri, cad în patru eparhii deosebite. Să nu se găsească în fiecare din ele cineva, care să aibă în specială atențiune și datorie cărmuirea sufletească a studenților și „Astru”-lui lor?

Și încă un lucru. S'a mai spus, dar nu strică să-l repetăm: îngrijirea sufletească a studențimii noastre, în actualele împrejurări, este aproape cu neputință până nu vom avea, în fiecare centru, câte un cămin, întemeiat și condus de biserica. Trebuie, pentru orice mișcare sufletească, centre firești de iradiațiune. Ele nu pot fi decât căminele. — Cari ar mai putea implini și un alt mare neajuns: ar fi și o mică ușurare a mizeriei materiale în care se sbate studențimea noastră. Grijă traiului, sărăcia neînchipuită cu care luptă mulți dintre frații noștri tineri, este una din pricinile de căpetenie pentru înstrăinarea lor de biserica. — Mult-puțin, se mai dau și acum burse pentru fel de fel de studii, în țară și străinătate. N'ar fi mai bine să se dea în natură: în forma unei ușurări a traiului în căminele noastre?

Gândul studenților gr. cat. se îndreaptă cu încredere spre bunul Părinte, mitropolitul Vasile, ctitor a atâtor așezăminte școlare și culturale, cu nădejdea sigură că grija lui părintească îi cuprinde și pe ei.

Prof. P. Budlu

Roduri cari rămân

Considerații pastorale potrivite și înainte și după exercițiile spirituale

de P. STRĂJERU

Văicăreala în gură de preot e ceva din cale afară repulsiv. Simți numaldecât imbecilitatea în căutare de platforme plausible pentru depunerea armelor fără luptă. Și asta mănește și indignează totodată orice suflet drept și de bună credință creștinească. În primul rând doar ostașilor per excellentiam ai Domnului, preoților, le sună cuvântul de îmbărbătare: îndrăzniți! Temelul acestei îndrăzneli apostolice e cunoscut: harul de sus, care nu va lipsi nici când slugilor bune și credincioase ale Celui ce prin moartea sa a biruit moartea și a adus lumii mântuirea.

Că nu toți preoții sunt de calibrul sfântului paroh de Ars, e drept. Aceasta nu îndrituește însă pe nimeni la încrucișarea mânilor pe piept nimica făcând. Căci chiar și abstrăgând dela grațiile extraordinare acordate de Atotputernicul în chip special unuia sau altuia din aleșii săi, rămâne adevărat că fiecare slujitor de bună voință al altarului are o putere ca nimeni altul, care este eficace în virtutea făgăduințelor și darului Domnului Hristos; nu poate fi pierdută până la suflarea cea din urmă, și e izvor nesecat de neprețuite binefaceri pentru singuratici și neamuri. Episcopul Gonzalez y Garcia — firul gândurilor căruia îl mai reluăm odată — prinde în linii de precizie clasică rosturile spre cari îi slujește păstorului sufletească această putere. De care de se va folosi precum se cade: Va conserva pe cei aleși — totdeauna; va face pe cei fărădelege să fie mai puțin lăpădați de lege, — câteodată; va tăia orice scuză celor ce nu vreau să se întoarcă, — totdeauna; va înfrica și va face pe diavolul să se cutremure, — totdeauna; va procura lui Dumnezeu o slavă foarte mare, — totdeauna, totdeauna; și în felul acesta se va sfinși și el însuși, cel ce deprinde această putere.

Nu va scăpa însă nimănui că, pentru a ajunge la rezultate pe tărîmul duhovnicesc, un lucru trebuie mai presus de toate: *spiritul lăpădării de sine*. În toate, și peste toate, se cuvine să fie căutat Domnul, lauda lui și mântuirea sufletelor, preotul reținând pentru sine, după toate strădanile sale, aprecierea Scripturii: slugă netrebnică. El trebuie să știe că truda sa nu-l cauza roadelor produse în suflete ci e numal *conditio, qua posita*, urmează roadele, din mila cerului. Prin urmare, smerit și gata în toată vremea spre tot binele, deoparte el trebuie să-și știe pune la înfrînări și corvoadă măgarul (așa-i zicea sf. Ilarie trupu-lui, de altă parte trebuie să-și facă obraz de aramă, (cum caută să învețe dela Ezechie prorocul) ca să fie în stare să înfrunte înțepături și izbțituri, de cari va avea parte cu nemiluita. Într'aceea, mai mult ca orice olfă cuvântătoare

din turma sa, va trebui să aibă trei inimi într'una (sfatul sf. Benedict Iosif Labre): una de foc, plină de iubire față de Dumnezeu; alta de carne, plină de milă față de filii sufletești; și una de bronz, — asta pentru sine — care să-i inspire oroare față de moliciunile simțurilor, de orice solu vor fi ele. Viața sa trebuie să semene cu a Maimarelui Păstorilor. Iar aceea întregă a fost „*cruce et martyrium*”; precum se știe. Adevărul acesta l'au văzut limpede și l'au trăit toți câți au săvârșit lucruri mari pe terenul pastorației. Cine vrea să se convingă n'are decât să adâncască povestea vieții preoților de *mir* sfinși, sau morți în falma sfințeniei (toți din veacul XIX): sf. Ioan Vianney; venerabili: Andreu Soulas, Aloisiu Baudoin, Iosif Cottolengo, Iosif Cafasso, Placid Bacher, Vincențiu Romano, Ignățiu Jennaco, Dominic Leontini, Pascal Attardi, Anton Pennachi, Gaspar Bertoni, Anton Chevrier, Ludovic Cestac, Ioan R. Lamennais, Nicolae Olivieri; Ignățiu Falzon, Silvestru Receveur, sf. Andrei Fournet, și ceilalți, mulți la număr, din rândurile monahicești, cari s'au ostenit în pastorație.

Preotul stăpânit de acest spirit al lăpădării de sine va privi totul prin prisma suprafirecului, și va face totul în acest spirit. Pentru un atare păstor sufletească nimic nu-i bagatel ce poate avea înfrurire asupra conștiințelor. Va începe cu Casa Domnului, din care va a-lunga sdrențele, și palanjenii, și va avea grijă să scilipească de curățenie. Mătura nu-i scumpă, iar apă a dat Dumnezeu pretutindenea, și unden-s puteri de plată pentru un țârcovnic harnic, suplinește dragostea slugii față de Stăpânul său. Mare lucru să se îngrijască chiar preotul, cu mâinile sale, de curățenia bisericii? Ce impresie profundă a făcut asupra săracilor dintr'o suburbie mizeră a Parisului pilda păr. Mercier, fost profesor de apologetică la Seminarul cel mare din Lyon, care, părăsind, ani trecuți, masa de scris, catedra și mormanul de cărți, s'a dus în paraginile Grange-des-Nonës, între cele șase mii de săraci lipși pământului, a cumpărat un lot pentru casă parohială și biserică, a început slujba într'o baracă de scânduri, și s'a apucat apoi, — el, vechiul discipol al lui Origine, — să facă pe zidarul și tâmplarul, cioplind, trăgând la firez, cărând la var și cărămidă la noua clădire a bisericii ce se înalță în „parohia” sa!

Alte strădanii ce nu se poate să rămână fără efect: predicile bine gândite și serios pregătite; cateheza conștiințioasă ce ține cont de metodele și mijloacele cele mai probate; slujbele religioase înafară de cele prescrise Duminecile și în sărbători, cum sunt: acatistul, paraclisul, canonul către Domnul Hristos (în felul cum a rânduit Preasf. Iuliu dela Cluj, și

cum se poate face și cu celelalte canoe), organizațiile pii, și grija ca totul să se îndeplinească prompt, temeinic, după program, la timp fix. Asta pentruca enoriașii să vadă cu ochii ce-i aceea: Age quod agis. Pildă vie și în toate premergătoare, firește, tot păstorul lor sufletească trebuie să le fie, dat fiind că, — vorba sf. Bernard, — vox verbi sonat, vox exempli tonat. Fie că va fi preotul la casa parohială, fie că va fi în vizite pastorale la credincioșii acasă, fie că-l va întâlni pe stradă sau la țarină, ca sfântul paroh de Ars.

Poruncă s'a dat păstorilor sufletești: să meargă, să aducă roadă, și roada lor să rămână. Porunca trebuie împlinită. Fără murmur și fără îndolală în suflet. Apostoli blazați — un non sens și o monstruoasă. Nimica nu scuză, și cu atât mai puțin îndreptățește așa ceva.

Nu spiritul temerii și al amorțirii l'a dat Domnul ucenicilor săi, al cărui nevrednici urmași și noi suntem, ci al inițiativelor mari și al stăruinței neînfrânte. Deviza preotului numai una poate fi: Cu Dumnezeu, înaintea Măreii înaintea Trăda vestitorilor Evangheliilor nu e zadarnică, chiar și dacă nu se vad numai decît roadele. *Fă-ți munca tă!* Acesta-i imperativul categoric al apostolilor lui Hristos. Pentruca (toarcem mai departe caierul ideilor episcopului de Malaga) muncind pentru Hristos și Evangheliile să: 1. nu pierde nimeni vremea de geabă; 2. în slujba acestui ideal este, și va fi totdeauna de muncit; 3. vizibile sau invizibile, mai curând ori mai târziu, rezultate vor fi de sigur; 4. grație hirotonirii noastre, puterile firești sau cele ale harului, cu cari am fost înzestrați, respectiv le-am dezvoltat, n'au altă rațiune de a fi decât mărirea lui Dumnezeu și binele sufletelor, și, în sfârșit, 5. așa poruncește Domnul, și asta-i principalul. Jelania sforțării zadarnice va fi îngăduită numai în ziua când chivotele vor fi dispărut de pe pământ, și când Inima Răscum-părătorului va fi încetat de a mai lubi pe pământeni. — Acesta însă nu-i cazul, până la sfârșitul veacurilor.

Pelerinajul dela Nicula. Ca și în anii trecuți, așa și în anul acesta, la praznicul Sfintei Marii Mari mănăstirea dela Nicula de lângă Gherla a fost centrul unor ploase pelerinaje. Mulțimi numeroase, venite din toate părțile Ardealului, — mai ales din Năsăud, Someș, Sălaj, Sătmăr și Maramureș, chiar și din Cehoslovacia — au alergat cântând imnuri religioase, la locul de închinare. Cu toată criza economică, și anul acesta s'au perândat la mănăstire 25—30.000 credincioși, dintre cari mulți — vre-o 20.000 — au asistat și la liturghia arhierescă din ziua praznicului, săvârșită, în liber, cu mare solemnitate de Preasfințitul Iuliu al Clujului și Gherlei.

În cadrele liturghiei, Preasfinția Sa a ridicat la treapta preoției pe 3 tineri leviți ai Domnului, și a ținut o cuvântare fascinantă mulțimei impresionate, despre gloriile Reginei Cerurilor, împărțind cu caldă inimă arhierescă binecuvântare.

În cursul zilelor de pelerinaj au fost mil de mărturisiri și cuminecări. Numai la Liturghia arhierescă din mâna Preasfințitului Iuliu s'au împărțit peste 500 de pelerini, ducând cu sine dela Nicula dulcea amintire a unor clipe mărețe și înălțătoare. (vb.)

Spre Cetatea Eternă

Răsfoim zilnic paginile îndesate și sobre ale lui „Osservatore Romano“. De când a început „Anul Sfânt“, ele sunt cu adevărat cutropite de valurile nesfârșite ale călătorilor pioși, cari merg să se închine, în aceste zile ale harului, la mormintele apostolilor.

Luăți, de pildă, numărul cel mai nou, care ne-a sosit, din 29 August. Pagina întâi e închinată aproape în întregime lor. În prim loc stolului splendid și fermecător a celor 900 fete tinere, îmbrăcate toate la fel, în alb, și umbrite în falfări de steaguri, pe care le-a dus în „Casa Părintelui“ — expresia predilectă a lui Pius XI — Asociația Tinerimii Femeilor Catolice din Belgia. A și fost, de sigur, un spectacol extraordinar, care a stors entuziasmul Romei întregi. — Și asta-i, firește, numai o mică parte

din mulțimea pe care catolica Belgie o trimite aproape neconținut spre scaunul lui Petru. Pe aceeași pagină a gazetei Vaticanului se mai pomenește un alt grup de 200 pelerini veniți din diferite părți ale aceleiași țări. — Urmează apoi: 400 pelerini din eparhia Ceneda-Vittorio Veneto; 60 exploratori englezi; 50 pelerini din Monaco; 700 din Trento; 200 din Rieti, 160 din Gozo (Malta); 50 preoți și muncitori germani, 45 învățătoare franceze, 50 olandezi; 300 pelerini din Spoleto; un grup de 75 fete din secția tineretului feminin a „Acțiunii Catolice Italiane“ întrunit în Roma pentru o săptămână de studii religioase; 500 peregrini din diferite părți ale Germaniei, cu 160 „fiice ale Mariei.“ — Icoana alor două zile, adunată pe o pagină de ziar. Cât de grăitoare sunt aceste cifre și date sumare!

Mai ales pentru noi, cari stăm gata de plecare spre Cetatea Eternă. Ne despart doar abia câteva zile de data ultimă, până la care se mai pot face înscrieri la pelerinajul național care va pleca în 27 Septembrie. Așteptăm cu nerăbdare încheierea listelor, pentru a vedea în ce măsură înțelegem să ne încadrăm în valul universal de elan religios care duce popoarele spre mormântul lui Petru. Și în ce măsură știm întrebunța, ca neam, acest rar și rodnic prilej pentru a ne înfățișa lumii cu ceea ce avem noi mai bun în spiritualitatea și latinitatea noastră.

Avem cele mai bune nădejdi. Mai ales că programul pelerinajului nostru, condițiunile călătoriei, costul ei redus și garanțiile de bună conducere și reușită, fac din el un prilej unic pentru a vedea Italia atâtor glorii și frumșei.

Drumuri Apostolice. Neobositul arhieru al Clujului a vizitat acum în 20 i. c. parohia Gădălin din jud Cluj, unde a aflat o populație bună și evlavioasă, păstorită 42 ani cu multă prudență și dragoste de către par. Vasile Hopârlean, paroh și protopop on.

Preasfințitul Iuliu a fost primit în parohia aceasta ca strălucire din basme: cu urale, discursuri, flori, călăreți, drumuri presărate cu iarbă, crengi, porți triumfale și tradiționalul

Foia „Unirii“

Hristos la Roma

3) de Giovanni Papini

4.

Plecând dela aceste gândiri am reprivit istoria Romei, mai cu seamă în timpurile cele mai apropiate arătării lui Mesia și mi-se pare că pot să afirm că și Italia a fost prevestită ca și Iudea — și că Roma a avut în veacul din urmă, înainte de era creștină, în vijeliosul veac care pregăti imperiul, o Figură și un Profet al lui Hristos.

Cu o sută de ani înainte de nașterea din Bethlehem se nascu în Italia un om merit să devină unul din cei mai însemnați și mai vestiți protagoniști ai dramelor pământenești, atât de mare încât și astăzi, după douăzeci de veacuri, numele lui e celebru ca în zilele sale și, mai dăunăzi, la Roma, a fost cinstit în mod solemn în însuși locul morții sale.

Acest om, care păru urmașilor mai mult decât un om, și a fost, printr'un minunat concurs de întâmplări și biruințe, unul din cei mai mari stăpânitori ai lumii, s'a numit Iuliu Cesar.

Imi închipui uimirea D-Voastre la auzul acestui nume. Și de fapt, la întâia privire Iuliu Cesar pare și, în parte, e antiteza lui Isus Hristos.

Cesar căută împărăția lumii acestuia și Isus a celeilalte; Cesar purta război și Isus pace; Cesar era pătat de viții și de păcate, ca atâția oameni din timpul său, și Isus e însăși perfecțiunea.

Dar dacă ne apropiem mai mult de persoana lui Cesar, lăsând locurile comune ale micilor istorici, vom descoperi, împotriva oricărei așteptări, corespondențe la început surprinzătoare și la sfârșit convingătoare.

E bine să reamintim încă odată că *Figurile, după doctrina catolică, nu sunt altceva decât adumbriri slabe și nedepline ale Omului Dumnezeu; nu eroi asemănători pentru a-i putea pune față în față cu Plutarco.*

Omul nu se poate asemăna cu Dumnezeu, chiar când Dumnezeu a binevoit să ia chip omenească).*

Și e bine să amintim că, între Figurile lui Hristos, recunoscute de apoloșiști în Testamentul Vechiu, sunt câteva cu totul altfel decât curate și moralmente desăvârșite; ca, de pildă, David și Solomon, cari se încărcară cu mari păcate înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor.

Și Iuliu Cesar a fost om și păcătos, dar dacă cercetăm viața lui și alăturăm felul său de simțire la acela al contemporanilor și urmașilor săi, suntem nevoiți să recunoaștem că a fost deosebit de toți, uimitor de *unic* în mij-

* Sublinierile sunt ale autorului. Nota traducerii.

locul națiunii sale, și superior altora, nu numai prin înălțimea geniului, dar mai presus de toate prin alte calități mai puțin bătătoare la ochi, dar de o potrivă de sigure.

Înainte de toate, pe o vreme de desbinări cumplite, de războaie civile și de răzbunări sângeroase, *Iuliu Cesar a fost omul iertării.*

Toți istoricii, cari au vorbit despre el, observă, cu uimire sinceră, acest caracter al său.

Noi cunoaștem în Cesar numai pe războinicul, pe cuceritorul, și-l vedem puțin toți, precum îl văzuse Petrarca:

Cesar, imi pare că în tot ținutul a făcut iarba să verse sânge din toate vinele unde a străbătut arma noastră.

Dacă însă cetim pe istoricii vechi, prietenii și vrăjmași: Salustius și Suetonius, Plutarco și Dion Cassius, băgăm de seamă că blândeța sa față de vrăjmași a mișcat închipuirea mai mult decât biruințele sale.

„Cesar — scrie Velleius Paterculus — după ce a învins pe vrăjmașii săi, se întoarce la Roma și iertă, *ceea ce întrece orice închipuire omenească*, pe toți cei ce au prins armele împotriva lui“¹⁾.

Chiar cei ce-l jigniră cu cruzime erau siguri de bunăvoința lui.

„Nu avu nicidecum ură așa de mare împotriva cuiva — scrie Suetonius — încât la prilej binevenit să n'o uite bucurios. Lui Gaius Memmius, la ale cărui cuvântări înviersunată

¹⁾ VELLEIUS PATERCULUS, *Hist. Romana* II, 56.

car jărănesc împodobit cu crengi verzi, țesături naționale și tras de 12 boi trufași. La primire a participat o mulțime mare de popor, din comună și jur, în frunte cu preoții și alți intelectuali. Tot întru întâmplarea Preasfințitului au sosit în comună d. prefect *Liviu Dan*, d. revizor școlar *Marian Sasu* și primpretorul *Moclanu*. Printre clier am remarcat pe pâr. canonic *Vidican*, prof. *Lemenyi* și proto-popul *Sângeorgean* din Iclod, iar între intelectuali am văzut pe d. consilier de curte de apel *Dr. Mureșianu* din Mociu și d. *Dr. Vasile Hopârteanu*, primpreședintele Tribunalului din Dumbrăveni. La *liturghia solemnă*, care s'a săvârșit pe o balustradă frumoasă, ridicată afară, dinaintea bisericii, pontificată de P. S. Sa Episcopul Iuliu, înconjurat de 7 preoți, a cântat corul unit din Mociu, dirijat de d. *Botezanu*. Predica arhierescă, frumoasă și înălțătoare, a făcut impresie adâncă asupra marelui mulțimi de popor și intelectuali. — După liturghie au urmat în casele parohiale obicinuitele *recepții*, unde P. S. Sa a primit omagii dela toate autoritățile și instituțiile prezente. Apoi arhierul a făcut vizite la 10 familii jărănești din comună. — La masa comună, oferită de către familia vrednicului părinte Hopârteanu, au luat parte 50 persoane. S'au rostit toaste sincere pentru Preasfințitul, care a răspuns călduros, mulțumind tuturor pentru primirea ce i s'a făcut. — După masă la orele 3½ Arhierul a plecat cu suita sa în parohia vecină, *Vizea* unde asemenea era așteptat în vizitațiune canonică.

Am constatat, că descinderile aceste deșe ale pâr. Episcop Hossu influențează foarte binefăcător asupra populației noastre dels sate și orașe. Ajute-i Domnul, să poată continua această muncă de ridicare și înălțare sufletească a numeroșilor credincioși din vasta sa dieceză. (*M. Sasu*).

Fondul onomastic. Dar din dar se face Ralul. — O mai fi și așa, ce mai știi?! Și faci atât, încercarea nu costă bani! Gând realizat de subsemnatul în parohia sa. Inceput modest, dar rezultat bun, într'o parohie mică, să-

racă și dela munte, unde de sărăcie și mizerie nu ducem lipsă! — Am spus Cibul.

Anume, cu învolarea tuturor poporenilor, s'a făcut un legământ solemn: că fiecare individ când îi cade odată peste an ziua numelui său (ziua onomastică) va plăti la un anumit casier, ales de el și dintre ei — om cu purtare morală corectă — clasa I 10 Lei, cl. II 5 Lei (în comune bogate de șes poate fi și mai mult, de ex. cl. I 50 Lei, cl. II 25 Lei, la orașe cl. I 100 Lei, cl. II 50 Lei).

Cei ce n'au zi onomastică, cu nume de sfânt, își dau obolul lor la Anul Nou. Iar pentru cei ce nu au sfânt cu rând propriu și prăznuși, ei poartă numele unor sfinți de rând de peste săptămână, — casierul, om cu carte, va ținea cont de ei, orientându-se după calendar! Poate interveni și sprijinul preotului.

Taxa aceasta privește pe-o formă și bărbați și femei, și are de scop împodobirea și înfrumusețarea bisericii. Căci vai, câte nu sunt de făcut, de reparat, de modificat din ce în ce mai spre bun gust și ceva mai estetic, chiar și acolo unde s'ar părea c'ar fi completat tot și perfect de bine!

E o contribuție mică, pe care o face creștinul cu drag la sf. biserică, dacă i se deschid ochii nițel: că este ziua lui, cât „aldămas” dă el prietenilor săi și pe câte nărozii aruncă el parale, dând uitării de tot lipsele arzătoare ale malcei bisericii! — Cât privește femeile, sunt mult mai evlavioase și darnice. Și astea cu bunătate se pot și cu omenie și bună chivernisire.

Nu e o idee nouă, o știu. Dar unde din fericire e lucru vechi să se menție, iar unde nu este, nu strică o leacă de sugerare a ideii, ca să se facă! — Căci picurii tot strop cu strop, fac al mărilor... chiar potop n'or face, dar nici puștelul ce ar putea încurge nu e de respins în astea vremi grele. Și cu atâta se ajută sf. biserică, în decursul anilor — simțitor...! (*Pr. Sabin Olea*).

Cetiti și răspânditi „UNIREA“

răspunse cu aceeași înviersunare, îi făcu, după puțin timp, hatârul, dându-i consulatul.

Lui Galus Calvus, autorul unor epigrame infamatoare împotriva lui, i-a scris el cel dintâiu.

Valerius Catullus, ale cărui versuri despre Mamona l-au înțepat foarte rău, cerându-și mai apoi scuze dela Cesar, a fost invitat de acesta în aceeași zi la masă...

Lui Cornelius Fagita, de ale cărui uneltiri ascunse, bolnav și fugar, abia putuse scăpa, pentru că nu se întovărășise cu Sillas, nu îngădui să i-se atingă nici un fir de păr¹⁾.

După lupta dela Pharsalus, când învinse în Africa și în Spania pe Pompeiani, și era domnul absolut al Statului, iertă pe toți și se împacă cu toți.

Și din Egipt spunea într'o scrisoare vestită aceste cuvinte: „Nu vreau să imit pe Sillas. Să începem un nou fel de biruință și să căutăm pacea în blândețe și în bunătate²⁾”.

Când văzu capul tăiat al lui Pompeius plânse, prigonit pe ucigașii lui și făcu să i-se înalțe la Roma statuile protivnicului său; când află despre sinuciderea lui Cato exclamă: „O Cato, îți plzumesc moartea, fiindcă m'a lipsit de mândria de a te mântui³⁾” și porunci să se păstreze fiilor celui învins averile părintești⁴⁾. Iertă pe Brutus, care luptă contra lui și care

apoi avea să-l ucidă; iertă pe Cicero care era partizanul lui Pompeius și care nu putea să creadă în atâta generositate, neobișnuită și uimitoare în lumea de atunci, încât scrisese lui Atticus aceste cuvinte: „Când se iartă cu atâta ușurință, însemnează că se amână răzbunarea¹⁾”.

Și, în adevăr, Romanii spuneau că e nemăpomenit ca un biruitor să se mulțumească a scrie când putea *proscie*. Și, după Plutarchos, Cesar anume a scris prietenilor din Roma „că rodul cel mai mare și mai dulce cules în biruință era, că a salvat viața câtorva cetățeni cari totdeauna ridicaseră armele împotriva lui²⁾”.

Și chiar după aceea, spune Suetonius, „orice s'ar fi născocit și zis împotriva lui, el voia mai mult să le împiedece decât să le pedepsească. De aceea, descoperind unele comploturi și uneltiri ascunse, se mulțumi să aducă la cunoștința tuturor printr'un edict că îi erau cunoscute și să sfătuiască public pe cei ce-l defăimau să înceteze³⁾”.

Dar pentru a înțelege mai bine, cât de mult se împotriva această uimitoare blândețe a sa cu modul de cugetare al timpului și cu caracterul Romanilor, e bine să cetim alăturarea ce face Sallustius (care numai Cesarian nu era) între Cesar și între cel ce reprezenta

Știri mărunte

Personale. Cu trenul de Joi noaptea Blazului i-a sosit un oaspeț ales: I. P. S. VALERIU TR FRENȚIU al Orășii. Înaltul ierarh a conferit jeri subdiaconatul și diaconatul la patru absolvenți de sf. teologie, iar mâine le va conferi darul preoției. — În tot acest răstimp I. P. S. Valeriu va fi oaspețele Excel. Sale pâr. Mitropoliei Vasile.

Principiile enunțate trebuiesc realizate. De părerea aceasta au fost în toată vremea urmașii sf. Petru. Și au urmat în consecință totdeauna, premergând cu pilda. Actualul Sf. Părinte e în tradiția înaintașilor, după cum arată noile dispoziții ce inculcă în Cetatea Vaticanului observarea întocmai a enciclicelor papale sociale. Așa a dispus ca fiecare oficiant și muncitor din statul papal să depună jurământ de conștiențiozitate înainte de ce ar intra în slujbă ori la lucru. Ziua de muncă e de 7 ore. Fiecare angajat, amăsurat anilor de serviciu, capătă vacanță de 20—30 de zile. Plata slujbașilor face 1000—1750 lire italiene lunar, cu suplimente automate și cu un spor lunar de 30 lire după fiecare copil sub 18 ani. Inafară de aceea se bucură, în cadrele posibilităților, de locuință în Vatican.

Din ofițer, — călugăr carmelitan. Cel care a făcut acest pas e ofițerul italian de odinioară, Dr. Appuzzo. Pacea și mulțumirea sufletească zadarnic a căutat-o în lumea armelor și sub uniformă militară. Și-a îndreptat, deci, mai în urmă, pașii spre tăcute chilii de mănăstire și aspră rânduială călugărească. La sărbătoarea primirii sale în rândurile monașilor carmelitani din mănăstirea Concesa au luat parte o seamă de generali acțiivi în armata italiană și mulți alți ofițeri superiori.

Dar marlimos. Biserica gr.-cat. din comuna *Hosman* (jud. Sibiu) a primit un frumos ajutor de 3000 Lei dela Domnul Ministru V. Tilea. Ținem și pe această cale a-i mulțumi, rugând pe bunul Dumnezeu să reverse darurile Sale cerești asupra dânsului; iar noi îi dorim

și reprezintă încă și pentru noi pe Romanul desăvârșit al timpurilor eroice, adică pe Cato.

„Cesar”, scrie Sallustius „era socotit mare pentru binefacerile și darnicia sa; Cato pentru viața sa nepătată; același îl făcurea renume bunătatea și blândeța; acestuia felul său de a fi aspru îl sporia măreția; unul dând, ajutând, iertând; celălalt, neîngăduind nimic, dobândi slavă de o potrivă. Cesar adăpostul celor nenorociți; Cato biciul celor vinovați. Cesar voia să alerge, să vegheze, să se jertfească însuși pentru prietenii săi și să nu le refuze nimicând un lucru de seamă¹⁾”.

Nu se poate închipui contrast mai mare — și când știm de altă parte că Cesar a fost în adevăr „adăpostul celor nenorociți” și că severul Cato reprezintă spiritul tradiției romane, suntem ispitiți a crede că acea blândețe, întotdeauna de necrezut, dar mai cu seamă atunci și la acel popor, revelă ceva particular, așa zice ceva chiar de semnificație divină. Să ne gândim că Cesar a trăit și a stăpânit în timpul dela Sillas la Octavianus Augustus și să ne reamintim de măcelurile lui Sillas și de măcelurile lui Octavianus, când au fost stăpânii Romei, pentru a ne da seama de *minunătia* iertătorului asasinat.

Și precum a fost îngăduitor în iertare, e fost generos și în daruri pentru cel umil.

„Bucatele ori de câte ori erau din belșug,

¹⁾ SALLUSTIUS, *Con. Catilin.* LIV. Să se noteze: „era adăpostul celor nenorociți”.

¹⁾ SUETONIUS, *Caesar*, 73—74.

²⁾ M. T. CICERO, *Ad Atticum*, IX, 7.

³⁾ PLUTARCHOS, *Caesar*, LIV.

⁴⁾ VALERIUS MAXIMUS, *Factorum et dictorum memorabilium*, V, 1.

¹⁾ CICERO, *Ad Att.*, XI, 20.

²⁾ PLUTARCHOS, *Caesar*, XLVIII. Cesar era blând din fire și din obișnuință, zice continuatorul comentariilor (Bell. Afr. 88).

³⁾ SUETONIUS, *Caesar*, 75.

sănătate și spor la munca pe care o depune pentru ridicarea bisericilor și școlilor din județul în fruntea căruia se află. — *Valeriu Pinciu*, preot gr.-cat.

Locale. Vinerea viitoare, de Nașterea Preacuratei, va predica în catedrală pâr. *Ioan Moldovan*, prof. de religie, iar Duminică următoare, cea de dinaintea Înălțării sf. Cruci, va predica pâr. *Eugen Bucur*, prof. la liceul de băieți.

— Azi, Sâmbătă, s'a încheiat și seria a doua din acest an, a *Exercițiilor spirituale pentru preoți*. Au participat cu totul 96 de preoți la ele. Conducerea a avut-o tot *P. Augustin A. Pop*, ieromonah basilian dela Bixad. Cu aceasta, într'un ciclu de trei ani consecutivi, întreg clerul arhiepiscopalian a făcut deprinderi sufletești sub conducerea pricepută și devotată a Cuviosiei Sale.

Mișcarea populației României. »Bulletinul Demografic al României«, numărul de pe August, aduce o seamă de date interesante privitor la mișcarea populației din țara noastră în luna Aprilie din acest an. Reținem că în luna menționată numărul născuților vii a fost de 53.779; al deceselor de 32.772; al născuților morți de 995; excedentul natural pe întreaga țară fiind de 21.007 suflete. Cel mai urcat excedent l-a dat județul Fălciu (30,9%) cel mai scăzut județul Caraș (minus 3,2%). — În aceeași lună Aprilie s'au oficiat 5.567 căsătorii și s'au înregistrat 550 divorțuri.

Roosevelt laudă tineretul catolic. Președintele Statelor Unite, a ținut să laude, într'o scrisoare deschisă, organizația tineretului catolic din Chicago. Scrisoarea e reproducă de revista »Little Flower Magazine«. Intre altele cuprinde și rândurile următoare: »Organizația merită această laudă publică. Asta pentru că a contribuit în măsură largă la dezvoltarea morală și spirituală a multor mii de copii și tineri din Statele Unite. S'a străduit să le facă posibil să se bucure de exerciții bune și sănătoase, scăpându-i de atâtea ispite fatale atâtea din ge-

le împărția«, zice Suetonius, »fără precupețire și măsură... și oricâți cetățeni se înfățișau înaintea lui, chemați ori de bună voină, îi încărca de daruri foarte mari...

„Chiar cel invințit, cel plin de datorii și tinerii stricați în el găsiu ajutorul cel mai mare și mai prompt¹⁾. Un alt istoric îl numește, în adevăr, de o dărnicie largă și excesivă.

Odată chemă la ospăț, pe cheltuiala lui, întreg poporul din Roma; douăzeci și nouă de mil de mase cu câte trei paturi fiecare, pentru mai mult de 200.000 de persoane. Și fiindcă i-se păru că a fost cam sgârbit și nepotrivit cu dărnicia lui, după cinci zile a dat altul și mai bogat.²⁾

Nu disprețuia pe cei umili și chiar pe păcătoși. Și chiar când era stăpânul statului ridică la cinstea cea mai mare oameni de condiție inferioară, pentru care lucru aducându-i-se învinuire, spuse pe față că, dacă el, pentru a-și păstra puterea, s'ar fi folosit de ajutorul ucigașilor și al tâlharilor, ar fi putut să le plătească polița³⁾.

Totuși bunătatea și dărnicia lui nu l-au scăpat de invidie și de ură. Odată, vinovat că a rostit în Senat o cuvântare pentru a scăpa de moarte pe anumii osândiți, a fost impresurat de cavaleri cu săbilele scoase și abia a fost mântuit de câțiva prieteni cari îl acoperiră cu togele.

Trad. Ioan Georgescu

¹⁾ Suetonius, Caesar, 26, 27.

²⁾ Suetonius, Caesar, 38.

³⁾ Suetonius, Caesar, 72.

nerația noastră tinerică». Organizația C. Y. O., de care-i vorba, numără 25.000 de tineri, cari iau parte în decursul anului întreg la întreceri atletice, sub nemijlocita supraveghiere a preoților. Mai are apoi peste 200.000 membri activi: femei, bărbați și prieteni de ai tineretului de pe tot cuprinsul arhiepiscopalian de Chicago.

Praznicul patronului automobilștilor. Pentru cei ce nu vor ști, notăm la acest loc că patronul din chestie este sf. Christofor. În cinstea acestui sfânt au ținut protejații săi sărbătoare mare la Javel, în Franța, trei zile dearândul, începând cu 25 Iulie c. Cu acest prilej s'au sfințit sute de taxi, autobuse, motociclete și automobile de cursă și de povară.

Telefonul „Unirii“

I. Sibiu. Spuneți contraților »telegrafisti« să nu jubileze, așa, fără vreme. La »epicleză« mai avem și noi un cuvântel. Va veni în curând. Indatăce hârtia, pe care o așteptăm, ne va îngădui câteva pagini în plus. Ca să nu zică cinstitul diacon că suntem sgârbiți! — Ar fi însă risipă de neiertat să stricăm hârtia și vremea cu filosofia politică a specialistului în hitlerism dela cuvioasa redacție. Atâta înțelepciune nici nu poate fi apreciată suficient la noi, în țară. Păcat că autorul nu trăiește însuși în Prusia. Hitler de mult l'ar fi trimis la ocnă, ca pe unul care prin prea mare deșteptăciune periclitează ordinea publică.

»Universul« București. După bătrânețea și mărime nu v'ar sta rău o oarecare seriozitate, cumpăt la vorbă și discernământ în publicarea veștilor senzaționale cu care vă fericesc academicii corespondenți și informatori din țară. Ați putea deprinde chiar un oarecare control asupra lor. V'ați economisi în felul acesta multe supărări. N'ar trebui, de pildă, să vă cutremurați de indignare, pentru că »un călugăr unit din Cluj insultă biserica ortodoxă«. — Mai întâi: pâr. Chiș nu-i călugăr. Apoi: n'a insultat nici într'un fel biserica ortodoxă; a vorbit despre diferite superstiții ce mai trăiesc în popor. N'a îndemnat pe credincioșii ortodocși din comună să treacă la catolicism și aceștia nu »au primit cu mare indignare propunerea ce li-s'a făcut«, din foarte simplu motiv că în Răchiteșe nu există nici un suflet ortodox din capul locului. Adeca totuși, există unul: dascălul, pe care nerespectarea regulamentelor școlare — cari prevăd dascăl de confesiunea copiilor — l-a prășit în mijlocul credincioșilor noștri, preabuni decât să se poarte față de el așa cum îi merită purtarea. — Judecați acum singuri, dacă este spre binele neamului să alarmați lumea și să aprindeți ura între frați, pe vorba flecară a unui dascăl neașezat și prea puțin respectuos pentru adevăr? Sentimentul Dv. de dreptate, și dragostea de neamul care n'are nevoie de ură și desbinare, n'are nimic de spus? Și mai ales de îndreptat?

»Legea românească« Oradea. Un erou al pravoslaviei, pițit în tufa unui pseudonim, crede că a »scărmanat« călții (expresia e a cuviosului!) din pastorală de Rusalii a I. P. S. Valeriu Traian Frențiu și a dat gata, mai abitir decât »oricare licean ortodox«, nu numai instituția Papalității, o forță mondială — dovadă cele 36 de ambasade dela Vatican, între care și una românească — ci și catolicismul însuși. Că singura idee universală astăzi emană din acel mult hilit Vatican: că această idee a mobilizat spre mormântul Sfinților Apostoli Petru și Pavel de acolo peste un milion și jumătate de credincioși din toate părțile lumii, chiar și dela București, în primele patru luni ale acestui an sfânt; că toți acești pelerini și alte miriade de creștini se închină lui Dumnezeu și cercetează, împărțindu-i cu sfințele taine, patru biserici istorice ale Cetății Eterne, — nu împoartă. Impoartă că și »catolicismul manifestă acelaș spirit strâmt exclusivist, intolerant ca și iudaismul« și că aderenții crezului catolic nu mai știu de Hristos, ci exclusiv de, vicarul său, Papa dela Roma. Mai continuă, Dle »Index«, elev al lui Zeller și Lipsius, ești adorabil! Așteptăm de acum reeditarea pravoslavnică a blasfemiilor protestante!

Dr. H. Cluj. Vă mulțumim pentru bunăvoința ce ne-ați arătat, încasând abonamentul dela parohiile Așchileu-mare, Așchileu-mic, Boju, Cluj, Cojocna, Corpadea, Feleac, Pata și Someșeni, cari toate sunt achitate până la 31 XII 1932.

Z. Lupeni. Am primit cu mulțumită abonamentul dela parohiile Barul-mare, Galați, Livadia și Valea Iupului. Oficiul parohial. Timișoara. Am primit abonamentul pe 1932.

P. Ineu de sus. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

M. Zălau. Am primit abonamentul pe 1933.

F. Iara. Am primit abonamentul pe o jumătate de an.

— Școala comercială superioară de băieți —

Condiții de înscriere

Inscrierile la Școala Comercială Superioară gr.-cat. ee băieți din Blaj se fac până la 15 Septembrie. În cl. I. se pot înscrie elevii cari au terminat 4 clase gimnaziale, cei cari au dobândit certificatul de absolvirea gimnaziului (3 clase) conform legii învățământului. Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

lui secundar din 1928, elevii absolvenți a 4 clase normale și în caz că este loc, și absolvenții școlilor comerciale elementare, cari au etatea de 15 ani împliniți la 1 Septembrie 1933. Taxele școlare fac cu totul 2100 Lei. Taxa de întreținere la internat 7000 Lei. — Examenele de corigență încep în ziua de 14 Septembrie, orele 11 a. m. Informațiuni mai detaliate a se cere dela Direcțiune.

Diracțiunea

— Școala normală de fete, Blaj —

Condiții de înscriere

Inscrierile în Școala Normală de fete se fac în baza unei cereri de înscriere, timbrată cu 11 Lei și 1 aviație, adresată Direcțiunii Școlii din partea părinților sau reprezentanților legali. La fel, în aceleași condiții, vor face elevele cerere separată pentru internat, pentru corigență și examen de diferență în cl. V-a.

Examenul de diferență se ține în ziua de 10 Septembrie a. c. ora 8.

Examenele de corigență se țin în ziua de 13 Septembrie a. c. ora 8.

Inscrierile se fac în 13—14 Septembrie a. c. Direcțiunea.

Școala normală de învățători din Cristur

Aviz

La școala normală din Cristur-Odorhei, cu un local splendid și un corp profesoral compus numai din titulari, situată într'o regiune sănătoasă, se pot face noi înscrieri în toate clasele.

Taxa va fi cea statorită de Minister. La tot cazul nu mai mare de 6.750 Lei, cu întreținerea în internat. Sunt vacante mai multe locuri de burse. Doritorii de a le avea își vor înainta certificatele până la 4 Septembrie a. c. Direcțiunii școlii. Asemenea sunt vacante 10 posturi de servitori și 1 post de bucătăreasă. Pot concura numai români. Direcțiunea

Școala de menaj gr.-cat. română B L A J.

Aviz școlar

Cursurile școlii gr.-cat. de menaj din Blaj se vor începe la 15 Septembrie a. c. Până la această dată se primesc înscrieri,

Taxele anuale:

1. Taxa de înscriere 500 Lei
2. » » frecvență 1000 »
3. » » internat 6000 »
4. » » tacâm 150 »

Se pot plăti taxele și în natură ca grâu și cucuruz. În trei rate, sau lunar.

Odată cu începerea cursurilor reglementare se încep și cursurile particulare pentru practicante la atelierele: bucătărie, țesut, croitorie—lucru de mână și spălat-călcat.

Diracțiunea

Anunț

Am onoare să aduc la cunoștință On Preoțimi că în prăvălia mea, pe lângă tot felul de obiecte bisericesti ca: odăjdii, prapori, potire, candelabre, cădelnițe, clopote, din cele mai bune materiale și cea mai fină calitate, am și Cruci de ridicat în fața bisericilor pentru Anul Sfânt. Sunt fabricația mea, din fontă, vâpsite negru, purtând chipul Domnului Hristos minunat bronzat. Mărimea: 110 pe 40 cm. Prețul 400 Lei bucata. Notez că aceste cruci se pot fixa atât în lemn cât și în beton.

VASILE HOZA
Sibiu, Piața Mică